Hälso- och sjukvårdsregionrådet
Anna Starbrink (L)

INTERPELLATIONSSVAR

RS 2021-0695

2021-10-21

Svar på interpellation 2021:43 av Jonas Lindberg (V) angående andelen läkarbesök i Stockholmsregionen

Jonas Lindberg (V) har ställt följande frågor.

1. Hur ser du på faktan kring att Stockholmare träffar läkare betydligt mer trots att vårdbehoven i denna region inte alls är störst i Sverige?

2. Anser du att den modell med många vårdvalssystem och konkurrensutsatt sjukvård i vår region driver vården att bli mer efterfrågestyrd än behovsstyrd?

3.Varför ska Region Stockholm ha betydligt större del av sitt ersättningssystem av sjukvården kopplat till antal besök och åtgärder än vad andra regioner har?

4. Vad för slutsatser drar du av rapportens fakta? Och anser du att det behövs åtgärder för att resurserna ska användas mer effektivt? I så fall vilka.

Som svar vill jag anföra följande:

Jag välkomnar rapporten, dock lyfter man i rapporten att jämförelser regionerna emellan är väldigt svåra att göra och problematiserar att resultaten varierar beroende på vad som diskuteras. Stockholmarna ska ha god tillgänglighet till vården och få vård vid behov utan onödig väntan. I rapporten konstaterar författarna att två tredjedelar av skillnaderna i läkarbesök i primärvården och hälften av skillnaderna i besöken hos specialistläkare förblir oförklarade. Vissa delar av rapporten bygger på hur situationen såg ut under perioden 2012–2016. Därefter har stora förändringar i vårdstrukturen gjorts.

Det har skett stora förändringar i husläkarmottagningarnas uppdrag och arbetssätt under de senaste tio åren i Region Stockholm. Genom åren har det funnits en tydlig ambition att utöka uppdraget och bygga ut primärvården och på husläkarmottagningarna arbetar många fler professioner i dag. Patienterna träffar ofta sjuksköterskor, fysioterapeuter, psykologer etc. och inte bara sin husläkare. Patienternas kontakt med husläkarmottagningen kräver inte heller fysiska besök på samma sätt som i många andra regioner, när nu e-tjänster, chatt och videobesök kompletterar de fysiska besöken och har effektiviserat arbetet. Här ligger Region Stockholm i framkant.

För att undersöka om besöken i primärvården speglar sjukvårdsbehovet hos befolkningen behöver noggranna undersökningar göras där man följer prevalens samt förväntad sjuklighet i befolkningen och utifrån det försöker

uppskatta tänkt vårdkonsumtion. Den ersättningsmodell som refereras till är inte den nu rådande. Andelen fast ersättning har ökat och besöksersättnigen har minskat och det finns en tydlig trend i Region Stockholm av att antalet debiteringsbara läkarbesök har minskat över tid samt att antalet besök av andra kategorier av medarbetare har ökat.

Den modell Region Stockholm använder förser befolkningen i regionen med ett stort utbud av vårdaktörer. Rapporten konstaterar att det finns en korrelation mellan utbud och vårdkonsumtion. Dock bör man akta sig för att politiskt bedöma huruvida den nivå av vårdkonsumtion vi har i regionen är för mycket eller för lite. Vi är stolta över att det i Region Stockholm är lätt att få vård och att valfriheten är stor. Vår inriktning är att vården i regionen ska vara lättillgänglig och med hög tillgänglighet kan vårdkonsumtionen bli högre.

I de delar där det är möjligt att göra nationella jämförelser dvs inom vårdval för husläkarverksamhet kommer SKR inom kort att presentera en genomgång av de olika ersättningsmodellerna. Det är inte enkelt att förstå hur 21 olika ersättningsmodeller fungerar samt vilka andra delar som finns avseende kostnadsansvar för listade patienters besök, medicinsk service m.m. Stockholm har under de senaste åren närmat sig övriga regioner när det gäller hur stor del av ersättningen som är fast utifrån antal listade patienter.

När det avser andra vårdval, där det inte är möjligt att använda listning som grund för ersättning, arbetar förvaltningen löpande med anpassning av uppdrag, målgrupper samt uppföljning för att säkerställa en jämlik sjukvård för stockholmarna.

Rapportförfattaren efterlyser i slutsatserna bättre data för att kunna göra mer rättvisande bedömningar framgent. Det är angeläget och önskvärt och det pågår flera nationella aktiviteter. Arbetet med Primärvårdskvalitet, PrimärvårdsKvalitet - PrimärvårdsKvalitet (skl.se), har kommit relativt långt och regionen har kravställt att samtliga husläkarmottagningar ska rapportera data. Det är en bra framtida bas för jämförelser och kvalitetsförbättring samt att Socialstyrelsen har ett flerårigt uppdrag att följa omställningen till en mer nära vård. Socialstyrelsen ska ta fram förslag på indikatorer samt andra typer av jämförande mått för att kunna analysera utvecklingen.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 12 oktober 2021

Anna Starbrink